

Jaarverslag NVA 2004

Amersfoort
Bunschoten
Woudenberg

Integratie gaat ons allen aan

Het NVA heeft in 2004 stappen gezet om zich te ontwikkelen tot een centrum voor duurzame inburgering voor nieuwkomers en oudkomers. Duurzame inburgering betekent dat mensen de Nederlandse taal beheersen, in hun levensonderhoud kunnen voorzien en deelnemen aan de samenleving. In dit jaarverslag leest u wat wij concreet in 2004 hebben gedaan.

In dit jaarverslag

Oproep	3
Dit zijn de cijfers en trends	4
Dit zijn de projecten	10
Dit zijn onze netwerken	16
En dit gebeurde er ook	18
Dit zijn de plannen voor 2005	20
NVA in 2005; integratie gaat ons allen aan	22

Dit is het NVA

Het NVA - Centrum voor Duurzame Inburgering - is een krachtige organisatie met een duidelijke visie: de integratie bevorderen en achterstandssituaties verkleinen van mensen die niet in Nederland zijn geboren en nu in Amersfoort, Bunschoten of Woudenberg wonen. Het NVA richt zich zowel op de individuele begeleiding van inburgeraars als op het coördineren van het inburgeringsbeleid voor gemeenten. Was het tien jaar terug nog revolutionair om als 'vluchtelingenorganisatie' voor de doelgroep 'nieuwkomers' te gaan werken, nu wijzen steeds meer pijlen naar een verdere verbreding van de doelgroep. Oudkomers met weinig aansluiting bij de Nederlandse samenleving kunnen bij het NVA begeleiding krijgen. Ook de groep Antillianen en Arubanen in Amersfoort krijgt een eigen aanbod. Dit hoort allemaal bij het NVA als centrum voor duurzame inburgering, namelijk de inburgeraar coachen tot deze kan functioneren als actief burger. Inburgeren is in onze visie meer dan alleen de Nederlandse taal leren. Opvoedingsondersteuning, maatje in de wijk zijn, het vinden van werk en andere actieve ondersteuning bij participatie aan de samenleving op allerlei terreinen zijn net zo goed onontbeerlijk. Zo maakt het NVA zich sterk voor het bieden van een persoonlijke integratietraject voor inburgeraars, tot het einddoel van inburgering is bereikt.

Oproep

De moord op Theo van Gogh was een cruciaal moment in 2004. Pijnlijk duidelijk werd dat groepen langs elkaar heen leven en weinig onderlinge dwarsverbindingen hebben. Er was ook een positief effect: op individueel niveau bleek in discussies dat angst voor elkaar, verwijten over en weer, onbegrip en een 'wij tegen zij-gevoel' plaats maakte voor acceptatie, nieuwsgierigheid en verbinding. Tijdens deze gesprekken kregen zowel allochtone als autochtone burgers het gevoel dat iedereen erbij hoort en dat integratie van twee kanten moet komen.

Integratie van twee kanten laten komen: daarvoor is het van belang dat we integratie als een persoonlijk belang zien. Dan ontstaat als vanzelf de behoefte om de onbekende ander te willen leren kennen en waarderen. Dan is er sprake van een soort verinnerlijking van de noodzaak tot integratie. Dan blijkt het leuk om vrienden of kennissen te hebben uit een andere cultuur. Dan kan het 'wij tegen zij-gevoel' genuanceerd worden. Dat is de weg die we te gaan hebben in Nederland, een land dat zich gewild of ongewild heeft ontwikkeld tot een multiculturele samenleving. Iedere burger, ieder bedrijf en iedere organisatie zal daartoe initiatieven moeten ontwikkelen.

Het zet tot nadenken dat niet de integratie maar de acceptatie mislukt lijkt, zoals bleek uit één van de conclusies van de Commissie Blok. Kan dat anders? Natuurlijk!

Ik roep iedere burger en iedere organisatie in Amersfoort en omgeving op om zich open te stellen voor nieuwe mensen (groepen of individuen), uitsluiting tegen te gaan en actief te werken aan positieve beeldvorming. Met één hand kan ik niet klappen. Laten we met elkaar werken aan een samenhangend integratiebeleid in onze regio. Integratie gaat ons tenslotte allen aan!

Margreet van Hensbergen
Directeur NVA

Dit zijn de cijfers en trends

Het NVA werkt aan de inburgering en integratie van nieuwkomers, oudkomers, ex-AMA's (alleenstaande minderjarige asielzoekers van 18 jaar en ouder) en Antillianen en Arubanen. Ook in 2004 boden we hen begeleiding. Zo snel mogelijk zelfstandig kunnen functioneren in de Nederlandse samenleving is daarbij ons doel. Concreet is onze inzet gericht op het verwerven van de Nederlandse taal, een beroepskwalificatie dan wel een baan.

'Respect is mijn persoonlijke toverwoord'

Ivo Knijpinga, plaatsvervangend districtchef politie Amersfoort

Minder nieuwkomers traject

Trend of toeval, in 2004 kregen we opnieuw minder aanvragen van nieuwkomers voor het volgen van een inburgeringstraject. Ging het in 2003 in Amersfoort nog om 333 trajecten, in 2004 zijn we 240 trajecten gestart. In Bunschoten ging het respectievelijk om

24 en 12 trajecten. Ook in Woudenberg was de dalende lijn te zien: 7 trajecten in 2003 en 2 trajecten in 2004. Samenvattend zijn we in 2004 voor 254 mensen gestart met een inburgeringstraject en zijn 385 mensen uitgestroomd. In de meeste gevallen ging het om gezinsherenigers, gezinsvormers en

Instroom en uitstroom in Amersfoort							
	GH/GV	Antil	VLUC	VVTX	IMAM	XAMA	Totaal
01-01-2004	283	38	115	10	2	16	464
Instroom	144	9	77	–	–	10	240
Uitstroom	216	32	83	8	2	13	354
01-01-2005	211	15	109	2	0	13	350

“Veiligheid was in 2004 hét thema. Dat heeft natuurlijk alles te maken met de aanslagen en bedreigingen. Ik heb het gevoel dat we in Nederland daardoor allemaal door elkaar zijn geschud. Er lag afgelopen jaar een behoorlijke druk op de politie, zeker wat betreft allochtonen in relatie tot verdachte situaties en terreurdreiging. In principe kijken politiemensen naar de feiten. Als er in een buurt een paar Marokkaanse radraaiers zijn, zegt dat wat ons betreft niets over alle Marokkanen. Toch merk je dat dit gevoelig ligt en daar hadden we

Instroom en uitstroom in Bunschoten					
	ASIEL	GH/GV	VLUC	VVTX	Totaal
01-01-2004	1	25	7	1	34
Instroom	–	8	4	0	12
Uitstroom	1	19	3	1	24
01-01-2005	0	14	8	0	22

Instroom en uitstroom in Woudenberg				
		GH/GV	VLUC	Totaal
01-01-2004		3	6	9
Instroom		2	–	2
Uitstroom		3	4	7
01-01-2005		2	2	4

GH/GV = gezinsherenigers en gezinsvormers
 Antil = Antillianen en Arubanen
 IMAM: Imams
 VLUC = vluchtelingen

VVTX = ex-VVTV'er met een status (VVTV =
 houder voorwaardelijke vergunning tot verblijf)
 XAMA = ex-alleenstaande asielsoeker (18+)

vluchtelingen. In 2005 zal duidelijk worden of er sprake is van een trend als gevolg van het voorgenomen aangescherpte toelatingsbeleid voor nieuwkomers. Op 1 januari 2005 hadden we 376 mensen 'in begeleiding' in het kader van de Wet Inburgering Nieuwkomers.

Lastig: NT2-cursussen

De resultaten van de NT2-cursus zijn na het verplichte inburgeringsjaar helaas niet erg hoog. 41 mensen beschikten na afloop over taalniveau 2, het niveau dat minimaal nodig is om in aanmerking te

afgelopen jaar zeker last van. Het is absoluut verkeerd als de politie de indruk zou wekken onderscheid te maken op basis van ras of geloof.

Nog zo'n thema uit 2004: huiselijk geweld. We krijgen meer meldingen, ook van allochtonen. Er komt gelukkig meer openheid, hoewel ik vind dat mensen nog steeds te weinig naar de politie stappen. Dat heeft alles te maken met de taal. Als je de taal spreekt, kun je beter functioneren in deze maatschappij. Dat zie je bijvoorbeeld bij oudkomers, op dat punt

is er nog een wereld te winnen. Ik vind het goed dat het NVA zich nu met deze groep bezighoudt. Wij komen schrijvende gevallen tegen, mensen die na twintig jaar nog steeds de taal niet spreken en volledig in een isolement zitten. Het is belangrijk dat we in Amersfoort als organisaties met elkaar samenwerken aan integratie. Mijn persoonlijke toverwoord is respect. Waar respect is, is interesse in elkaar. En dat is de basis voor integratie.”

komen voor naturalisatie. 163 personen waren in 2004 niet in staat om dat niveau tijdens de verplichte inburgeringsperiode te halen (59 procent).

Voor een redelijke positie op de arbeidsmarkt of voor het kunnen volgen van een beroepsopleiding liggen de eisen hoger, taalniveau 3 tot 4. 48 mensen hebben dit niveau in 2004 bereikt (17 procent).

In de tabel is het startniveau afgezet tegen het behaalde eindniveau. In de gemarkeerde diagonale lijn zijn de personen opgenomen voor wie het startniveau gelijk is aan het behaalde eindniveau. Deze personen hebben dus tijdens hun inburgeringscursus geen meetbare vooruitgang geboekt. In 2004

Startniveau en eindniveau NT2 Amersfoort													
			E	i	n	d	n	i	v	e	a	u	
		0	0-1	1	1-2	2	2-3	3	3-4	4	4-5	5	Totaal
s	0	7	77	34	22	21	14	13		6	2	3	199
t	0-1		3	8	2	2		1					16
a	1			4	4	11	4	2	1	1			27
r	1-2				2	6	3	2				2	15
t	2					1	3	6		3		2	15
n	2-3							1					1
i	3							2	1				3
v	3-4												
e	4												
a	4-5												
u	5												
	Totaal	7	80	46	30	41	24	27	8	4	2	7	276

hebben in totaal 217 personen op basis van een eindtoets een verklaring ontvangen in het kader van de WIN.

Vanzelfsprekend zijn dit personen die daadwerkelijk een inburgeringsprogramma aangeboden hebben gekregen.

*“Niet pampieren,
maar poweren”*

*Gert van Dijk,
directeur SWA*

“Integratie? Wij werken aan de leefbaarheid in wijken, wij zorgen dat mensen in de wijken prettig samenleven. Neem een portiekwoning. Wij gaan met kinderen uit het portiekwoning bijvoorbeeld op bezoek bij ouderen. Zo ontstaat er meer contact en dus meer begrip. Mijn insteek is – en dat is natuurlijk jargon: niet pampieren maar poweren. We gaan mensen niet

Afgerond en nu?

Het NVA zet zich ervoor in dat iedere inburgeraar na afloop van het traject zelfstandig kan functioneren in de Nederlandse samenleving. Maar lukt dat ook? Uit de cijfers blijkt dat 77 mensen na het traject een baan hebben gevonden. 101 mensen zijn verder gegaan met een traject richting werk. Voor 79 mensen was de aangeboden taal cursus niet voldoende: zij zijn verder gegaan met een vervolgopleiding NT2. Verder zijn 25 cliënten in Amersfoort met een beroepsopleiding gestart, waarvan 4 op hbo of universitair niveau. Voor 102 mensen stopte het traject in 2004 zonder een vervolg. Dit heeft deels te maken met het feit dat zij de

Vervolgtraject in Amersfoort	
AC/Kliq/Banenplan/Hudson	77
Werk	65
CWI	19
Vervolgopleiding NT2	76
Beroepsopleiding	21
Universiteit/HBO	4
Hulpverlening	1
Geen - zorg voor kinderen	10
Geen - niet nodig	81
Totaal	354

zorg voor jonge kinderen hebben, deels omdat ze een vrijstelling hebben gekregen, en deels vanwege verhuizing.

Vervolgtraject in Bunschoten	
Banenplan	2
Werk	11
Vervolgopleiding NT2	3
Geen	8
Totaal	24

Vervolgtraject in Woudenberg	
Banenplan	3
Werk	1
Geen	3
Totaal	7

Inloopspreekuur 2004

Wat betekent deze brief? Wat kan ik doen als mijn aanvraag voor huursubsidie wordt afgewezen? Kunt u mij helpen bij het invullen van een formulier?

verzorgen met ons aanbod maar we gaan uit van de vraag en vooral ook van de kracht van mensen. Ik zie veel samenwerkingsmogelijkheden met het NVA. Het NVA is bezig met het integreren van nieuwkomers en daar hoort ook het leven in de wijk bij. Ze zetten zich verder in voor oudkomers die wij vaak bij onze activiteiten tegenkomen. Onze samenwerking is

echter nog beperkt. Ik werk hier pas een jaar maar ik heb het idee dat het NVA een betrokken en realistische organisatie is met hart voor de zaak. Ik ben het helemaal met het NVA eens dat integratie iets is wat ons allemaal aan moet gaan. Te gemakkelijk leggen we de bal bij de allochtonen. Daar ligt dus een opdracht voor ons allemaal in 2005.”

Vrijwel elke inburgeraar heeft tijdens het inburgeringstraject praktische vragen. Ook in 2004 bood het NVA praktische hulp tijdens een inloopspreekuur.

Cijfers

In 2004 kwamen er 374 cliënten op het spreekuur. Een gemiddeld spreekuurgesprek duurde ongeveer 25 minuten. De top drie van meest gestelde problemen bestond in 2004 uit:

1. Uitleg over brieven
2. Hulp bij het invullen van formulieren
3. Hulp bij het regelen van een betalingsregeling.

Het onderwerp huursubsidie kwam in 2004 relatief vaak aan de orde. Soms omdat er gegevens ontbraken die nog

opgestuurd moesten worden, soms omdat de aanvraag afgewezen was en het niet duidelijk was waarom iemand nog niets gehoord had. Opvallend: zeker twee keer per maand kwam er een cliënt met vragen over zijn of haar pasje.

Juridisch team

In 2004 werd een deel van het werk van de Vreemdelingendienst/politie overgenomen door de IND. Door de herschikking van taken ontstond vertraging bij het verlengen van verblijfsvergunningen. Dit leidde er toe dat cliënten in de problemen dreigden te komen met hun uitkeringsinstantie, de studiefinanciering, de huursubsidie etc. Onze juridische medewerkers hebben zich ingezet

om cliënten die dat betrof te helpen. Daarnaast hebben zij zich ingezet voor vrouwen die hier zijn komen wonen in het kader van gezinsvorming en die bij conflicten met hun partner problemen kregen met verlenging van hun verblijfsvergunning.

Een belangrijke taak dit jaar was voorts om intern informatie te verstrekken over de gewijzigde ‘Rijkswet Nederlanderschap’ (= naturalisatie tot Nederlands staatsburger).

Succesvol: Wegwijs in Amersfoort

Eten is altijd een goed onderwerp om over te praten. Dat bleek tijdens de picknick voor maatjes en vrijwilligers die wij in mei 2004 organiseerden. De

“De maatschappij is ingewikkeld”

Steven Scheffer, directeur maatschappelijke zorg en dienstverlening Amant:

“Het maatschappelijk werk is er voor alle mensen in de regio Amersfoort die hulp nodig hebben. Via het NVA komen er ook nieuwkomers en vluchtelingen bij ons voor begeleiding en hulp. Wij helpen hen om aansluiting te zoeken in de maatschappij. Wat opvalt? Dat de taal een extra handicap is.

picknick was met elkaar bereid en vervolgens opgegeten - wat in alle opzichten zeer geslaagd was. Het was één van de activiteiten van het maatjesproject 'Wegwijs in Amersfoort'. Dit project is gebaseerd op het idee dat mensen één op één sneller in hun eigen woonwijk inburgeren. Het werkt zo: een vrijwilliger wordt het maatje van een nieuwkomer. Samen gaan ze 'de wijk in' en wordt de nieuwkomer wegwijs gemaakt in Amersfoort. In 2004 zijn er 22 koppelingen gemaakt. 12 nieuwkomers kwamen uit Afrika (uit 12 verschillende landen), 3 uit Iran en 2 uit Turkije. De overige nieuwkomers kwamen uit Afghanistan, Moldavië, Bulgarije, Armenië en Polen. Van de 22 nieuwkomers, waren er 12 gezinsvormer en ging

het verder om 10 vluchtelingen. In 2004 waren er zoals gewoonlijk nogal wat wisselingen van vrijwilligers. Niet iedereen wil nou eenmaal even lang blijven.

Er zijn 8 nieuwe vrijwilligers gestart als maatje, 9 vrijwilligers zijn dit jaar gestopt met het vrijwilligerswerk.

Zelforganisaties en sleutelfiguren

Ook in 2004 bleek het samenwerken met zelforganisaties en sleutelfiguren uit de doelgroepen waarvoor we werken een succesfactor. Het NVA werkte in 2004 samen met 2 Antilliaanse/Arubaanse zelforganisaties. Eind dit jaar is het NVA samen gaan werken met de Somalische Vrouwenvereniging Wadajir. De vrouwen zijn voordien begeleid

en ondersteund door het Bureau Medelanders. In Amersfoort wonen ongeveer 130 Somalische vrouwen.

En dat onze maatschappij behoorlijk ingewikkeld voor ze is. Het NVA speelt in mijn ogen een cruciale rol in de begeleiding. Ons werk is aanvullend. Ik vind het belangrijk dat we op uitvoerend niveau goed samenwerken. Jazeker, dat gebeurt ook."

Dit zijn de projecten

Projectmatig werk is een goede manier om specifieke achterstanden aan te pakken of bepaalde doelgroepen een extra steuntje in de rug te geven. Wat hebben we in 2004 projectmatig aangepakt?

Succesfactor in project oudkomers

Sinds 2003 zet het NVA zich in voor oudkomers in opdracht van de gemeente Amersfoort. In dat jaar werden trajecten aangeboden aan ex-cliënten van het NVA die in een achterstandssituatie verkeerden.

In 2004 ging het niet langer om ex-cliënten van het NVA maar om de hele doelgroep niet-uitkeringsgerechtigde oudkomers. Een succesfactor in de werwing bleek de inzet van personen uit de doelgroep zelf.

In 2004 heeft het NVA uiteindelijk met 101 oudkomers in Amersfoort een oudkomersovereenkomst gesloten. Iedere oudkomer heeft een borg van honderd euro betaald. Bij het niet nakomen van de overeenkomst vervalt deze borg. Als beloning wordt er juist vijftig euro bij gedaan.

Ook in opdracht van de gemeente Bunschoten heeft het NVA oudkomers op traject gezet. Het betreft hier 15 oudkomers, allen vrouwen die naast een cursus Nederlands een cursus opvoe-

*Nur Hamurcu, bestuurslid
Rahman Educatief Centrum*

“Allochtonen moeten hun identiteit beter leren kennen en zelfbewust de samenleving in stappen”

“2004 was een zeer bewogen jaar: uitspraken van Hirsi Ali en de moord op Theo van Gogh. Achteraf ben ik blij dat wij door deze gebeurtenissen onze stem hebben kunnen laten horen. Er is meer verbinding gekomen en in dat opzicht vind ik het ook een succesvol jaar. Na de moord op Van Gogh hadden wij bijvoorbeeld al na een paar dagen een discussieavond over angst. Met een paar mailtjes lukte het ons om honderd man naar deze avond te krijgen. Verder hebben we intensiever contact gehad met kerken, politieke partijen, de burgemeester, bestuurders en ambtenaren van de gemeente.

dingsondersteuning volgen. Daarnaast ondernemen ze gezamenlijk allerlei activiteiten.

Doel: de Bunschoter samenleving beter leren kennen.

Wie zijn deze oudkomers?

Oudkomers zijn mensen die officieel niet meer hoeven in te burgeren maar die niet geïntegreerd zijn in Nederland. De groep oudkomers die in 2004 in Amersfoort is ingestroomd, bestaat uit 15 mannen en 86 vrouwen. Van deze vrouwen zijn er 57 (66 procent) 'opvoe-

der'. Dat betekent dat zij de zorg voor kinderen als hoofdtaak hebben. Relatief veel mannen zijn werkloos of hebben bij de start van het traject minder dan 16 uur per week betaald werk. De oudkomers zijn afkomstig uit 21 verschillende landen, voornamelijk uit Turkije (50 procent) en Marokko (17 procent). Dat oudkomers 'oud' zijn, blijkt niet uit onze cijfers. Meer dan de helft is tussen de 30 en 40 jaar oud, een kwart is jonger dan 30 jaar. Verder is een derde van hen al meer dan tien jaar in Nederland. Een kwart is tussen de vijf

en tien jaar in Nederland. Meer dan de helft van de groep oudkomers is laag opgeleid of heeft helemaal geen opleiding genoten in het land van herkomst. Tussen de 70 en 80 procent van de oudkomers in Amersfoort zit op Nederlands taalniveau 1 of lager.

De oudkomersovereenkomsten in Amersfoort

Afhankelijk van hun wensen en mogelijkheden is met iedere oudkomer een programma afgesproken. In de tabel ziet u welke programma's we in 2004

En natuurlijk met de mensen om ons heen. Wij zijn een islamitisch centrum in Amersfoort dat, naast religieuze, ook een educatieve functie heeft. We proberen steeds in contact te treden met mensen en dat betekende afgelopen jaar dat we soms overvraagd werden. Niet alleen door organisaties uit Amersfoort, maar ook door onze eigen bureaus. We zeggen nooit 'nee'. Er is veel onbekendheid en elk contactmoment levert iets op. Het is een kans om polarisatie tegen te gaan. Ook als mensen ons een boze brief sturen, bellen we om te vragen of we een keer koffie kunnen drinken. Ik vind dat de verant-

woordelijkheid voor integratie meer bij de allochtonen ligt. We hebben het heel lang niet goed gedaan, stellen ons nog te vaak als slachtoffer op. We moeten onze identiteit leren kennen en zelfbewust de samenleving instappen. En dan merk je dat als wij één stap zetten, de samenleving er twee zet. Dat is ook ons beleid voor 2005: contact maken, elkaar vinden. Ik ben zelf organisatieadviseur en als ik de NVA nog een advies mag geven, zou ik zeggen: treed ook naar buiten. Laat van je horen. Dat bevordert de integratie."

hebben aangeboden. Let wel: de indeling is conform de eisen van de rijksoverheid in het kader van de Oudkometersregeling. Vanzelfsprekend is het programma per persoon aangepast. Daarnaast is een aantal programma's specifiek voor de doelgroep ontwikkeld.

En dan de resultaten

- Een aantal vrouwen die bij Stichting Onderwijsvoorrang Eemland een Opstapcursus speciaal voor vrouwen met kinderen in groep 1 van het basisonderwijs volgt, kreeg naast de
- Een aantal vrouwen heeft de cursus Taal en Ouderparticipatie gevolgd, bedoeld voor moeders met kinderen in de basisschoolleeftijd. Ook tijdens deze cursus was het leren van Neder-

Opstaptraining een cursus Nederlands aangeboden. Hierin is een koppeling gemaakt tussen de training en het leren van de Nederlandse taal. Het NVA heeft hiervoor een freelance docent aangetrokken die zelf ervaring heeft met het aanbieden van het Opstapprogramma.

lands gekoppeld aan de onderwerpen waarmee een ouder van basisschoolkinderen te maken krijgt, zoals het rapport, ouderavonden, informatie die van de school aan kinderen wordt meegegeven en de keuzemogelijkheden na de basisschool.

- Er zijn twee cursussen ontwikkeld voor vrouwen met jonge kinderen voor wie de stap naar een reguliere vorm van onderwijs te groot was. Het NVA heeft hiertoe freelance docenten aangetrokken die binnen

“Integreren doe je samen”

*Helen van der Veen
van Woningcorporatie Portaal*

“Het NVA heeft ons in 2004 gevraagd of we twee woningen beschikbaar wilden stellen voor het project Direkshon. Dit is een woonbegeleidingsproject van Antilliaanse en Arubaanse jongeren. Het heeft als doel het realiseren van inburgeringstrajecten voor deze doelgroep door begeleiding en het beschikbaar stellen van huisvesting. Zij zouden daar in groepjes gaan wonen en met begeleiding inburgeren. Dat hebben we gedaan, er is een flatwoning en een eengezinswoning beschikbaar gesteld. Waarom? Als corporatie zien wij het als een van onze taken om goede en betaalbare woonruimte te

de muren van het NVA een cursus Nederlands geven. Naast deze cursus kregen de vrouwen een training 'Oriëntatie op de maatschappij' aangeboden met de focus op het vergroten van hun zelfstandigheid en zelfbewustzijn.

- Ook in 2004 waren er werkgroepen, zoals 'Eigen bedrijf' en 'Zorg en Welzijn'.
- Binnenkort gaat een cursus Engels van start die wordt verzorgd door

oudkomers uit 2003 die graag ervaring op willen doen in Nederland om hun oude vak als docent Engels weer op te kunnen pakken.

Antilliaanse en Arubaanse jongeren in beeld

In 2004 hadden we drie projecten voor jonge Antillianen en Arubanen. Op een rij:

- Het eerste project is in 2003 gestart met de Antilliaanse en Arubaanse familiedag. Vanaf dat moment heeft

het NVA specifieke begeleidingsactiviteiten aan Antillianen en Arubanen aangeboden. Het aanbod bestond uit:

- ▷ intensieve één op één begeleiding
- ▷ het organiseren van groepsactiviteiten
- ▷ het organiseren van een specifiek aanbod maatschappijoriëntatie
- ▷ het aanbieden van begeleiding aan Antillianen en Arubanen die eerder een vrijstelling of ont-heffing hebben gekregen van de plicht tot inburgering

bieden aan mensen die op eigen kracht niet in huisvesting kunnen voorzien. Maatschappelijke ontwikkelingen zorgen dat ons werkveld voortdurend verandert. Bijvoorbeeld op het gebied van wonen en zorg. Een mooi voorbeeld daarvan is het project De Stuifberg, een bijzondere woonvorm voor dementerende ouderen en verstandelijk gehandicapten midden in een nieuwbouwwoonwijk. Het project Direkshon is ook een voorbeeld van een bijzondere doelgroep waarbij wij samenwerken met meerdere partijen. Inmiddels wonen er in ieder huis drie jongeren. Het NVA begeleidt ze met school,

wonen en werk met als doel inburgering, het verwerven van een volwaardige plek binnen de samenleving. Onze bemoeienis stopt niet zodra de huizen bewoond zijn. Portaal wil een leefomgeving bieden die schoon, heel en veilig is. Wij behandelen ze nu verder als normale huurders. Integratie? Dat is meer dan alleen een woning bieden. Daar moet je de omgeving bij betrekken. Dat is iets wat we samen doen met andere organisaties. Ik vind het heel leuk om bij de Stuifberg te zien hoe er contacten worden gelegd tussen bewoners. Ik hoop dat dat ook in dit project gebeurt.”

- ▷ het openstellen van een spreekuur specifiek voor Arubaanse en Antilliaanse jongeren.
- Het tweede project betreft het huisvestingsproject Direkshon, waarbij elf jonge Antillianen/Arubanen naast huisvesting passende integratie krijgen aangeboden. Tijdens het bezoek van het Tweede Kamerlid Mirjam Sterk (CDA) aan het NVA heeft de wethouder van Integratiebeleid Mirjam van der Weg in het kader van dit project op 8 november de tweede woning voor

Antilliaanse en Arubaanse jongeren officieel geopend. Dit project past bij de nieuwe visie op het integratiebeleid die de gemeente ontwikkelt, vertelde de wethouder.

Het Tweede Kamerlid Mirjam Sterk dat zich die dag door het NVA liet inlichten over de praktische kant van het integratiebeleid in Amersfoort, prees de creativiteit waarmee het NVA hiaten in de inburgering tegen gaat. Zij wil ook in 2005 langskomen om met eigen ogen te zien hoe de projecten zich verder ontwikkeld hebben.

In 2004 zijn zowel door Portaal als door de Stichting Centrale Woningzorg woningen ter beschikking gesteld aan het NVA.

In deze woningen wonen in 2004 7 jonge Antillianen/Arubanen. Deze jongeren krijgen vanuit het NVA naast een woning, woonbegeleiding en een inburgeringsprogramma aangeboden voor de duur van maximaal 2 jaar.

Op deze manier wordt inburgeren gekoppeld aan huisvesting en woonbegeleiding.

“Allochtone en autochtone vrijwilligers kunnen veel van elkaar leren”

*Willemien van Meershoek,
directeur Ravelijn*

“Ravelijn werkt in Amersfoort aan vrijwilligerswerk, mantelzorg en maatschappelijk ondernemen. Interculturalisatie is een thema waar wij al langer mee bezig zijn. Hoe kunnen we als organisatie meer kleur krijgen? En wat kunnen wij betekenen voor allochtone vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties? Om eerlijk te zijn: Ravelijn is nog steeds een te witte organisatie. Van de 25 betaalde medewerkers is er één van allochtone afkomst, van de ruim driehonderd vrijwilligers hebben er twaalf vrijwilligers van allochtone komaf. Organisaties uit de

- ‘Antillianen op weg naar werk’ is het derde project. In 2004 zijn 58 Antilleanse en Arubaanse cliënten met een uitkering gestart met een traject richting werk. Eind 2004 zijn 6 personen uitgestroomd van wie 3 zijn geremigreerd met een baangarantie op de Antillen. De 3 andere personen hebben een arbeidsovereenkomst getekend.

Maatschappelijke stage

Buiten de schoolmuren leren is een trend. Steeds meer scholen zien de voordelen van een maatschappelijke sta-

ge. Ook de politiek maakt zich er sterk voor. Het kabinet wil dat een kwart van alle scholen voor voortgezet onderwijs in 2007 een vorm van maatschappelijke stage biedt. Het NVA is om deze reden benaderd door Ravelijn om vwo’ers een maatschappelijke stage aan te bieden. In 2004 hebben twee scholieren in dit kader zich bij het NVA kunnen oriënteren.

Projectmatig werken in 2005

Het NVA gaat in 2005 haar organisatie en bedrijfsvoering aanpassen aan een meer algemene projectmatige werkwij-

ze. Daarnaast zullen we ons projectmatig blijven richten op specifieke groepen die er slecht voor staan.

regio vragen ons ook niet om een allochtone vrijwilliger. Allochtonen doen wel vrijwilligerswerk maar in eigen organisaties en op een andere manier. Het heeft alles met cultuur te maken. Het is heel Nederlands om het voor vrijwilligers te organiseren zoals betaalde organisaties het werk organiseren. In andere culturen is het vaak ongeorganiseerd, je doet het gewoon. Daar noemen ze het ook geen vrijwilligers WERK. Ik denk dat wij als Ravelijn aan allochtone Amersfoorters nog beter kunnen uitleggen hoe wij in Nederland omgaan met

vrijwilligerswerk, wat wij daar allemaal onder verstaan. Anderzijds zou ik willen dat Nederlanders ook wat vaker die houding krijgen van ‘je doet het gewoon voor je burens of straatgenoot’. Zeker als het gaat om de zorg voor elkaar. We willen allemaal zo lang mogelijk zelfstandig wonen. Dan zouden we ook wat meer kunnen zeggen: ‘ik zorg gewoon voor iemand als dat nodig is.’”

Dit zijn onze netwerken

Integratie is iets wat ons allen aangaat en wat we met elkaar kunnen doen. Vanuit deze visie waren we ook in 2004 actief in diverse regionale netwerken.

Oprichting Maatschappelijk Platform

In 2004 is het NVA toegetreden tot het maatschappelijk platform. In dit platform participeren rond de 40 Amersfoortse organisaties. Dit zijn vrijwilligersorganisaties, organisaties met een vrijwilligersafdeling en scholen. Doel: slagvaardig inspelen op ontwikkelingen in het vrijwilligerswerk. In samenwerking met Ravelijn, waar ook Salus, Matchpoint en de Vrijwilligerscentrale onder vallen, pakt het Platform onderwerpen aan op vrijwilligersgebied. Dit gebeurt door workshops, projectbemiddeling, jaarlijkse bijeenkomsten, de uit-

gave van een Magazine en adviesbemiddeling op maat. Ook inbreng van contacten met het bedrijfsleven via projectbemiddeling, het organiseren van een Amersfoortse beurs waar bedrijven en maatschappelijke organisaties elkaar ontmoeten en waar 'projecten' verhandeld kunnen worden en maatwerk in begeleiding worden door het Platform geboden.

Netwerk asielzoekers, vluchtelingen en nieuwkomers

In 2004 kwam het netwerk drie keer bij elkaar. In dit netwerk wordt allerlei informatie uitgewisseld. Daarnaast

“Integratie is een must”

Abdelkarim Elkarti: bestuurslid van moskeevereniging El Fath

“Als moskeevereniging zijn we druk met duurzaam burgerschap en integratie. Integratie is voor mij een *must*, geen streven. Nieuwkomers en oudkomers moeten zich alle regels eigen maken om volwaardig deel uit te kunnen maken van de samenleving. Op deze manier voorzien ze in hun eigen zelfredzaamheid. Integratie vind ik tegelijk een lastig woord. Gaat het alleen om normen en waarden? Hoe zit het met de rechten en plichten? In ieder geval is het zo dat integratie van

wordt in ieder overleg een casus uitgewerkt. Ook dit jaar was het NVA weer voorzitter van dit overleg. Naast het NVA participeert in het netwerk: Bureau Jeugdzorg, het Maatschappelijk Werk in Amersfoort en Bunschoten, de Symforagroep, het Sinai Centrum, een huisartsenpraktijk, Ravelijn, Sovee, Riagg, Centrum Maliebaan, Nidos, de Sociaal Pedagogische Dienst en het Vluchtelingenwerk in het AZC Amersfoort (SVAA).

Platform Allochtone Jongeren

Het NVA participeert in het Platform Allochtone Jongeren. In dit platform,

georganiseerd door Nidos - jeugdbescherming voor vluchtelingen, komt de problematiek van allochtone jongeren in Amersfoort aan de orde. Hieronder vallen ook de AMA's en de ex-AMA's die het NVA begeleidt. Ook thema's als de nieuwe wet- en regelgeving op de jeugdzorg zijn onderwerp van bespreking in het platform.

Platform Uitgeprocedeerde Vluchtelingen en Asielzoekers

Ook dit jaar was het NVA weer voorzitter van het Amersfoortse Platform Uitgeprocedeerde Vluchtelingen en Asielzoekers dat zich bezighoudt met de

noodopvang van uitgeprocedeerde asielzoekers. In dit platform: Bureau Iks, Stichting Vluchtelingenwerk in het AZC Amersfoort, de Raad van Kerken en Nidos. Voor een afgebakende groep asielzoekers kan onder strikte voorwaarden in Amersfoort tijdelijk noodopvang worden gerealiseerd. In 2004 is één persoon daadwerkelijk opgevangen en is aan één persoon leefgeld verstrekt.

twee kanten moet komen. Het is een dynamisch proces dat nooit af is. Voor mij komt het erop neer dat mensen volwaardig deelnemen aan de samenleving. Het is goed als een heleboel organisaties hieraan werken. Ieder heeft een eigen achterban, ieder kan die achterban een eigen zetje geven. Dat hoeft ook niet altijd in harmonie te gaan, als we maar weten dat we hetzelfde nastreven. Mijn oproep aan iedereen die zich in wil zetten voor integratie is: begin bij jezelf. Integratie begint met

echt geïnteresseerd zijn in elkaar. Met respect hebben. Daardoor ontstaat vertrouwen. Jazeker, wij doen dat ook. 2004 was voor ons een belangrijk jaar omdat het besluit is genomen dat er een nieuwe moskee mag komen. Wij hebben veel gecommuniceerd met bewoners en politici. We hebben de tijd genomen om naar elkaar te luisteren. Het gevolg is dat er niet één bezwaarschrift binnengekomen is. Dat is in deze tijd uniek. Zo kan het dus ook.”

En dit gebeurde er ook...

Met 20 betaalde krachten en 23 onbetaalde krachten is het NVA een relatieve kleine maar daadkrachtige organisatie. Wat gebeurde er in 2004 achter de schermen?

25 jaar NVA

2004 was voor het NVA een jubileumjaar. Op 1 juli hebben we ons 25 jarig bestaan feestelijk gevierd in de Observant met een spetterend multicultureel feest. Ter gelegenheid hiervan is een jubileumboekje uitgebracht waarin is beschreven hoe een vluchtelingenwerkgroep in 25 jaar uitgroeide tot een centrum voor duurzame inburgering in Amersfoort, Bunschoten en Woudenberg.

Het jubileumboekje '25 jaar NVA' kunt u gratis bestellen via www.nva-amersfoort.nl.

Bestuurswisselingen

Het bestuur van het NVA is een zeer betrokken bestuur dat op hoofdlijnen bestuurt. In 2004 kwamen de bestuursleden vier keer bij elkaar voor de Algemene Bestuursvergaderingen. Verder waren er vergaderingen over visie en strategie. Vanuit de medewerkers is er een Klankbordgroep waarmee het bestuur eveneens heeft overlegd. Het bestuur heeft dit jaar een workshop 'good governance' gevolgd als bezinning op de wijze van besturen. In 2004 nam Jantien Eerdmans de voorzittershamer over van Liesbeth Enhus. Verder was Güldane Tatar-Ascipinar als secretaris

“Allochtonen weten de bibliotheek te vinden”

Erno de Groot, directeur openbare bibliotheek Amersfoort

“Allochtone mensen maken veel gebruik van de bibliotheek. Ze weten ons eigenlijk vanzelf wel te vinden. Ze maken gebruik van onze mogelijkheden, kranten, tijdschriften, boeken, de computer. De bibliotheek is een laagdrempelige voorziening. Wij zien hier allochtone meisjes die niet naar de winkels mogen, maar wel naar de bibliotheek omdat het een

nieuw in het bestuur en Maria Ballast-Tartarian en Rienk Rietveld als algemeen bestuurslid. Jan Bast heeft afscheid genomen.

Klachtencommissie

De klachtencommissie van het NVA bestaat uit drie leden die onafhankelijk zijn van de stichting. In 2004 heeft de klachtencommissie van het NVA geen klachten in behandeling hoeven nemen. Dit jaar heeft de commissie een verandering in samenstelling ondergaan. Madeleen de la Parra heeft afscheid genomen en Kadriye Vizir heeft haar plaats ingenomen.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim bedroeg in 2004 2,1 procent.

veilige omgeving is. Dat koesteren we. Integratiebeleid is zich aan het ontwikkelen, vooral op basis van samenwerking met andere organisaties zoals SWA en ROC. Zij kennen de vraagkant beter en de bibliotheek kan daardoor groepen beter bereiken. Kennismakingsochtenden in de bibliotheek voor groepen Somalische vrouwen is een gevolg van een vraag uit

het ROC. Daarnaast biedt de bibliotheek haar informatiemogelijkheden aan waaronder een virtueel inburgeringsloket waar we veel van verwachten en dat in andere grote steden al succesvol is gebleken.”

Dit zijn de overheidsplannen voor 2005

Inburgering en integratie zijn hot. Het kabinet is druk bezig met nieuw beleid. Welke kant gaat het inburgeringsbeleid van de overheid op?

Gemeente Amersfoort spreekt zich uit

Topic in 2004: Wat is er nodig om iemand de taal te laten spreken, gelijke rechten te geven, gelijke kansen te bieden en haar of hem een volwaardige plek te geven? Het NVA weet dat de meningen hierover uiteen lopen. De antwoorden variëren van 'allochtonen stevig bij de hand pakken' tot het 'hen maar zelf uit laten zoeken'. Alle redenen voor de gemeente Amersfoort om eind 2004 met burgers in gesprek te gaan voordat het nieuwe beleid over integratie in het voorjaar 2005 zal worden vastgesteld. Burgemeester en wethouders hadden alvast de toon gezet. Hun standpunt: algemeen achterstandenbeleid biedt voldoende mogelijkheden om de achterstanden van etnische groepen aan te pakken. Allochtone burgers worden als gelijkwaardig benaderd en niet in een uitzonderingspositie geplaatst.

De doelstelling van het integratiebeleid is actief burgerschap, dat wil zeggen dat iedereen zelf verantwoordelijk is voor zijn plaats in de samenleving. Er zijn echter onderwerpen waarbij het algemeen beleid niet ingezet kan worden en specifiek integratiebeleid noodzakelijk is. Dat zijn: inburgering van nieuwkomers en oudkomers en de groter wordende sociale en culturele afstand tussen allochtonen en autochtonen. In 2005 zullen we hier meer van horen.

Overheid scherpt aan

De plannen van het kabinet voor herziening van het inburgeringsstelsel dwingen gemeenten tot herziening van de uitvoering van het lokale inburgeringsbeleid. Wat is er aan de hand? In 2006 komt er een algemene inburgeringsplicht waardoor niet alleen nieuwkomers maar ook oudkomers met een achterstand inburgeringsplichtig zijn.

In het nieuwe stelsel zullen meer prikkels komen, zowel van verblijfsrechtelijke als financiële aard. Die prikkels zullen erop gericht zijn om het inburgeringsexamen succesvol af te leggen. Deze verplichting tot inburgeren wordt in een nieuwe wet neergelegd. Hiermee wordt een trendbreuk gemarkeerd met het vorige inburgeringsbeleid. Er is pas sprake van succesvolle inburgering als het inburgeringsexamen is behaald. Dit gaat verder dan de huidige inspanningsverplichting waarbij, gedurende een bepaalde periode van tijd, moet worden deelgenomen aan een inburgeringscursus. Doel is immers dat nieuwkomers en oudkomers de Nederlandse taal leren en de Nederlandse samenleving zodanig leren kennen dat zij daarin hun weg kunnen vinden. Gedeeld burgerschap en eigen verantwoordelijkheid van de etnische minderheden vormen de basis van het nieuwe

beleid. Het integratiebeleid richt zich op het verminderen van de afstand tussen etnische minderheden en de autochtone bevolking in sociaal, cultureel en economisch opzicht en is pas succesvol als etnische minderheden evenredig participeren in en bijdragen aan de Nederlandse samenleving. Het kabinet ziet deelname aan de arbeidsmarkt als een belangrijke wijze van participatie in de Nederlandse samenleving.

Oudkomers en vrouwen

De prioriteit bij inburgering ligt voor de regering bij de nieuwkomers. De oudkomers zullen gefaseerd worden aangesproken op hun inburgeringsplicht. Hierbij kiest de minister voor de volgende prioriteiten: oudkomers mét een uitkering, de geestelijke bedienaren en de niet uitkeringsgerechtigden en niet werkende mannen en vrouwen. Zij

moeten een aanbod van de gemeente krijgen. De minister benadrukt dat vrouwen in een achterstandssituatie de absolute prioriteit genieten. Het kabinet wil hierin voor gemeenten een spilfunctie die bestaat uit een informerende, handhavende en faciliterende rol. De gemeente krijgt de bevoegdheid om, naast alle nieuwkomers, ook alle oudkomers op te roepen om de inburgeringsplicht vast te stellen. Er wordt alleen een uitzondering gemaakt voor personen boven de 65 jaar en personen die met diploma's kunnen aantonen dat ze het niveau al hebben behaald. De inburgeraars zijn vrij in hun keuze van de onderwijsinstelling waarbij ze de NT2 cursussen volgen.

NVA in 2005: integratie gaat ons allen aan!

In 2005 is het thema van het NVA: integratie gaat ons allen aan. Het NVA zal zich extra inzetten om de afstand te helpen verminderen tussen etnische minderheden en de autochtone bevolking en om de positieve beeldvorming te bevorderen en uitsluiting van groepen tegen te gaan.

Symposium in 2005

We zullen ook in 2005 instrumenten inzetten ter inspiratie van allochtonen en autochtonen om contact te maken met elkaar, zich te verbinden en samen te werken. Een belangrijk instrument: in september 2005 komt er een symposium waarin directies en uitvoerders van allochtone en autochtone organisaties worden uitgenodigd om zich gezamenlijk te verbinden op het thema integratie.

Thema: integratie door emancipatie

Ook in 2005 zal duurzame inburgering centraal staan. Dat wil zeggen: volwaardig meedoen aan de samenleving, de Nederlandse taal spreken, een passende

opleiding hebben (gehad), mondig zijn en economisch en/of sociaal zelfstandig zijn. Wij willen dat bewerkstelligen door nadruk te leggen op het thema: integratie door emancipatie. Geëmancipeerde burgers zijn geïntegreerde burgers. Ondanks de hoopvolle algemene conclusie van de Commissie Blok dat de integratie geheel of gedeeltelijk is geslaagd, gaat het lang niet met alle migranten goed. Vooral jonge islamitische vrouwen en moeders met schoolgaande (of jonge) kinderen staan er vaak slecht voor. Hun emancipatie stukt, er is gebrek aan kansen en aan perspectief. Ze weten de weg naar school en naar de arbeidsmarkt moeilijk te vinden. Voor de verbetering van hun positie is het essentieel dat zij naar

onderwijs gaan volgen. Moeders bepalen immers voor een groot deel het niveau van hun kinderen. Soms zijn vrouwen daadwerkelijk niet in staat om naar school te gaan. Daarom hebben we een aanvraag ingediend bij het Oranjerfonds voor het opzetten van thuistaallessen. Doelen zijn naast het leren van de Nederlandse taal, ook hier om het isolement op te heffen en emancipatie te bevorderen. Maar ook probleemjongeren en laaggeschoolde mannen verdienen in 2005 onze extra aandacht.

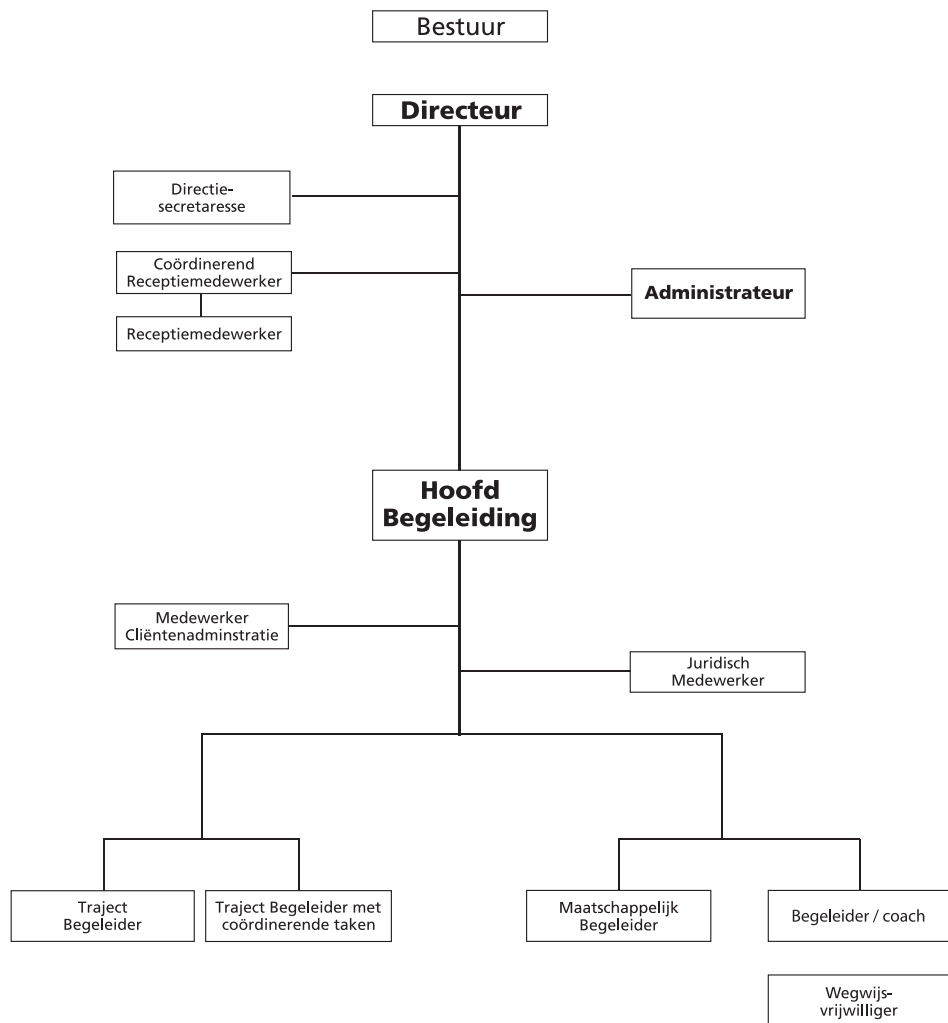
Samenwerking met gemeenten

Ons streven is om in 2005 het aanspreekpunt te zijn voor iedere inburgeraar in ons werkgebied. Dat zullen we onder meer doen door onze afspraken

met de afdelingen van Burgerzaken van de gemeenten waarvoor we werken te continueren. Om in 2005 en volgende jaren tot een sluitende aanpak van inburgering te komen voor alle inburgeraars zullen de afspraken met Burgerzaken bijgesteld worden. Daarnaast zullen we voor alle vreemdelingen in Amersfoort de verblijfsvergunningen af blijven geven. Hierdoor weet iedere burger van allochtone afkomst in Amersfoort ons te vinden.

Als 'inburgeringsmakelaar' zal het NVA in 2005 goede trajecten in kopen voor nieuwkomers en oudkomers waarbij taalonderwijs wordt gekoppeld aan werkervaring, onderwijs, opvoedingsondersteuning of sociale activering.

Wij onderzoeken de mogelijkheid om een testcentrum te ontwikkelen voor inburgeraars.

NVA, 2005

Bloemendalse Binnenpoort 7
 3811 GD Amersfoort
 Telefoon 033 461 95 20
 Fax 033 465 66 00
 mvanhensbergen@nva-amersfoort.nl

Prins Hendrikstraat 5
 3751 CT Bunschoten
 Telefoon 033 299 61 64

Tekst: Tekstburo Gort, Diemen
 Vormgeving en drukwerk:
 Torendruk, Nijkerk